

Het kleinste natuurgebiedje van Utrecht (over kwelwater)

Het Slangenbosje is een vijf hectare groot, nat gebied onder aan de 18 meter hoge Soester Eng. Het is het kleinste natuurgebied van de provincie Utrecht.

We noemen het een kwelwatergebied. Kwel is grondwater dat onder druk uit de bodem komt. Meestal ontstaat zo iets door een ondergrondse waterstroom van een hoger gebied naar een lager gelegen terrein. Kwel kan zich afspelen over afstanden van enkele meters tot vele kilometers.

Kwel vormt bronnen. In de sloten langs de Peter van den Breemerweg kun je het kwelwater zien uitspuiten boven het slootwater! Kwel heeft dikwijls een bijzondere waterkwaliteit. Vaak hebben die stromen eeuwenlang door de bodem gelopen.

Het kwelwater bevat meestal weinig zuurstof en voedingsstoffen, maar het is wel kalk- en ijzerhoudend. De mineralen die in het water zijn opgelost zijn weer belangrijk voor de elzen in het Slangenbos. Daarom groeien er in zo'n kwelgebied vaak heel bijzondere planten. Als het zuurstofarme ijzerhoudende kwelwater aan de oppervlakte komt en zuurstof uit de lucht opneemt, gaat het opgeloste ijzer 'roesten', beter gezegd oxideren. Het water wordt daardoor roestkleurig. Het water is dus niet altijd helder. Soms ziet het troebel. Je zou denken dat er iemand zo dom is geweest om er verontreinigd water te dumpen, maar dat hoeft niet.

Bacteriewerking kan ook de oorzaak zijn. Ook in de sloten van weilanden langs de Birkstraat komt kwel voor. Af en lijkt het of er op het slootwater een laagje olie drijft. Dat is niet zo. Ook dan is er sprake van bacteriewerking.